

SZTUKA LECZENIA RAN PRZEWLEKŁYCH

Pod takim hasłem odbywał się w Bydgoszczy 21–24 października 2009 r. III Kongres Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran. Miejszem obrad była piękna, znana w Europie i na świecie, sala koncertowa Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Paderewskiego, w której zgromadziło się ponad 1000 gości i uczestników z Polski, Danii, Anglii, Słowenii, Niemiec i Czech. Uroczystego otwarcia Kongresu dokonał prezes Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran, prof. Arkadiusz Jawień. Dostojnymi gośćmi Kongresu byli przedstawiciel Europejskiego Towarzystwa Leczenia Ran, prof. Finn Gottrup, prezesi innych Polskich Towarzystw Naukowych, w tym prezes Towarzystwa Chirurgów Polskich, prof. Adam Dziński, prezes pierwszej kadencji PTLR, prof. Zbigniew Rybak, a także liczne grono ekspertów z Polski i z zagranicy. Na uroczystość otwarcia III Kongresu przybili zaproszeni goście, przedstawiciele władz Bydgoszczy w osobach prezydenta miasta Konstantego Dombrowicza, przewodniczącej Rady Miasta Doroty Jakuty, ordynariusza Diecezji Bydgoskiej Jego Ekscelencji ks. Biskupa dr. Jana Tyrawy, przedstawiciele Okręgowej Izby Lekarskiej, Pielęgniarskiej, a także liczne grono pracowników naukowo-dydaktycznych *Collegium Medicum* w Bydgoszczy UMK (fot. 1–3.). Prezes Towarzystwa, prof. Arkadiusz Jawień, w ciekawym wykładzie inauguracyjnym przedstawił osiągnięcia medy-

cyny w leczeniu ran przewlekłych na przestrzeni wieków, sięgając do pierwszych udokumentowanych wzmianek na temat leczenia ran przewlekłych aż do czasów obecnych. W dalszą niezwykle miłą atmosferę wieczoru inauguracyjnego wprowadził gości i uczestników kongresu kabareton Zenona Laskowika.

Program naukowy kongresu obejmował dziesięć sesji tematycznych omawiających m.in. takie zagadnienia, jak: odleżyny, stopa cukrzycowa, biofilm, oparzenia, owrzodzenia żyłne, a także sesje mówiące o najnowszych koncepcjach i osiągnięciach postępowania miejscowego i ogólnego u chorych z raną przewlekłą. Prezentowane prace badawcze w sesji dotyczącej odleżyn i wynikające z nich wnioski jednoznacznie pokazały, że skale ryzyka rozwoju odleżyn są skutecznym narzędziem w przewidywaniu wysokich predyspozycji rozwoju ran odleżynowych u osób z grupy zwiększonego ryzyka. Przedstawiono wstępne wyniki badań programu rejestracji odleżyn w Polsce, a także różne koncepcje opieki nad chorym z odleżynami, w tym propozycje poradnika dla osób i rodzin opiekujących się chorym z odleżyną. Prezentowano metody postępowania miejscowego, np. system VAC, światło spolaryzowane w leczeniu trudnych ran odleżynowych i inne. W sesjach *Stopa cukrzycowa* oraz *Stopa cukrzycowa i powikłania* zaprezentowano wyniki badań i interdyscyplinarne doświadczenia w leczeniu tego schorzenia w różnych stadiach zaawansowania, poczynając od najnowszych światowych osiągnięć w diagnostyce poprzez leczenie ogólne i miejscowe rekomendowane przez towarzystwa diabetologiczne i towarzystwa leczenia ran. Sesje połączono z internetowym przekazem wizualnym z gabinetu zabiegowego, który pozwolił uczestnikom poznać nowe metody oczyszczania i różne sposoby zaopatrzenia stopy cukrzycowej, m.in. opatrunkami wspomagającymi leczenie. W sesjach omawiających zespół stopy cukrzycowej przedstawiono koncepcje oszczędności dla jednostek budżetowych w leczeniu zespołu stopy cukrzycowej (prof. M. Edmondson – Londyn), a także far-

makoterapię tych trudno gojących się ran. W leczeniu miejscowym zespołu stopy cukrzycowej zaprezentowano szereg prac omawiających m.in. płytkowe czynniki wzrostu, ultradźwięki czy *Lucilla sericata* (larwy much).

Uwagę uczestników przykuła sesja *Nie tylko czas leczy rany*, a w niej wykład prezesa PTLR omawiający strategię TIME oraz stosowanie antyseptyków w profilaktyce i leczeniu ran przewlekłych. Przykłady wdrożonej w ośrodku bydgoskim koncepcji prezentowali w dalszej części sesji wykładowcy z Niemiec, odnosząc się jednocześnie do roli postępowania antyseptycznego. Ogromnym zainteresowaniem cieszył się również wykład delegata Europejskiego Towarzystwa Leczenia Ran (EWMA), prof. Finna Gottrupa, który już po raz kolejny uczestniczył w naszym kongresie. Jak wcześniej, tak i teraz, Profesor dzielił się swoimi wybitnymi osiągnięciami i doświadczeniami. Po wykładzie *Wound Fluid/Exudate: Background and Importance* prezes PTLR, prof. Arkadiusz Jawień, wręczył prof. Finnowi Gottrupowi dyplom członka honorowego i złoty znaczek PTLR – najwyższe wyróżnienie Towarzystwa (fot. 4.).

Dużym zainteresowaniem cieszyły się sesje prezentujące metody postępowania miejscowego chorych z rozległymi oparzeniami, w tym również leczenie Integraw oparzeń u dzieci, a także sesje omawiające powstawanie biofilmu jako patomechanizmu zakażeń w ranach przewlekłych. Zaprezentowane wyniki badań i wybitne osiągnięcia ośrodka krakowskiego z Centrum Leczenia Oparzeń Dzieci, z Siemianowic i Trzebnicy spotkały się z ogromnym zainteresowaniem i żywą dyskusją przenoszącą się na przerwy.

Podczas czwartego dnia Kongresu dr hab. Maria Szewczyk z CM UMK zaprezentowała pierwsze polskie badania z randomizacją oceniające skuteczność leczenia owrzodzeń żylnych z zastosowaniem różnych form kompresjoterapii. Ponadto, przedstawiono wstępne wyniki badania epidemiologicznego występowania owrzodzeń kończyn dolnych z regionu województwa opolskiego oraz różne propozycje interdyscyplinarnej opieki nad chorym z raną przewlekłą. Zaprezentowano także nowe metody pomiaru powierzchni ran, jak również nowe środki lecznicze wykorzystywane do leczenia miejscowego.

Uczestnicy Kongresu mogli doskonalić swoje umiejętności podczas zajęć warsztatowych.

Podczas Kongresu podkreślano znaczenie podejścia kompleksowego i interdyscyplinarnego traktowania leczenia rany przewlekłej jako sztuki wymagającej „ciągłych poszukiwań” (fot. 5., 6.).

O zainteresowaniu problematyką Kongresu świadczyła duża frekwencja również podczas ostatnich sesji, a także dyskusje toczące się zarówno w sali obrad, jak i podczas przerw. Podczas wykładów dotyczących leczenia rozległych oparzeń, owrzodzeń odleżynowych i innych, podkreślano skuteczność opatrunków aktywnych i ograniczoną dostępność tych produktów w lecznictwie zamkniętym.

Na zakończenie uczestnicy Kongresu otrzymali certyfikaty i 20 pkt edukacyjnych.

Podczas Zebrania Walnego członkowie PTLR dokonali wyboru nowych władz Towarzystwa. Prezesem PTLR po raz kolejny na kadencję 2009–2012 został prof. Arkadiusz Jawień, a sekretarzem Towarzystwa dr hab. Maria T. Szewczyk. To ogromny zaszczyt i uznanie dla naszego środowiska medycznego, miasta i uczelni.

*prof. zw. dr hab. med. Arkadiusz Jawień
Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej
Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu*

*dr hab. med. Maria T. Szewczyk
Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego
Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu
Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej
Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu*